
Vergaderjaar 2025-2026

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

IK BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juni 2026

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Algemene Zaken van 16 juni 2026.

De minister van Buitenlandse Zaken,

T.B.W. Berendsen

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 16 JUNI 2026

De Raad Algemene Zaken (RAZ) vindt plaats in Luxemburg op dinsdag 16 juni 2026. Naar verwachting zal de Raad spreken over de voorbereiding voor de Europese Raad, drie verordeningen in het Meerjarig Financieel Kader (MFK), het Europees Semester, de *One Europe, One Market Roadmap*, het wetgevend programma, en de Artikel 7-procedure van Hongarije. En marge van de Raad zal naar verwachting een Intergouvernementele Conferentie plaatsvinden met Montenegro om het onder voorbehoud sluiten van hoofdstuk 28 over consumenten- en gezondheidsbescherming te markeren.

Vorbereiding Europese Raad

De Raad zal de Europese Raad (ER) van 18 en 19 juni aanstaande voorbereiden. Op de agenda van de ER staan momenteel de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten, het Meerjarig Financieel Kader (MFK), globale economische uitdagingen, Europese veiligheid en defensie, migratie, illegale drugs en georganiseerde drugscriminaliteit en het Europees semester. De inzet van het kabinet zal worden toegelicht in de geannoteerde agenda van de ER die u conform informatievoorzieningsafspraken toekomt. Nederland zal conform de in de geannoteerde agenda geformuleerde inzet interveniëren tijdens de Raad.

Meerjarig Financieel Kader - Gedeeltelijke algemene oriëntaties

De Raad zal de voortgang bespreken van de onderhandelingen over drie verordeningen in het volgend MFK: het fonds voor Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP), het Europees Concurrentievermogenfonds (ECF) en Europa in de wereld (GE). Het Cypriotische voorzitterschap streeft ernaar om tijdens de RAZ in juni een zogeheten gedeeltelijke algemene oriëntatie (PGA) te bereiken, op deze drie verordeningen. Het doel van deze PGA's is het voorlopige standpunt van de Raad vaststellen met betrekking tot bepaalde onderdelen van de wetgevingsvoorstellen van de Commissie en om het formele onderhandelingsproces tussen de Commissie, de Raad en het Europees Parlement (EP) te versnellen en te vergemakkelijken. De voorgestelde PGA's zien met name op de technisch-inhoudelijke vormgeving van de programma's. De onderhandelingen over de financiële en budgettaire aspecten en de meest politieke punten vinden in de ER plaats via de *negotiating box*. De Raad besluit over de drie verordeningen op basis van gekwalificeerde meerderheid, terwijl de besluitvorming over de MFK-verordening en het EMB met unanimiteit plaatsvindt. De ER neemt te zijner tijd de *negotiating box* aan met consensus. Omdat dit slechts een PGA betreft wordt er bij deze aankomende Raad ook nog niet gestemd. Tijdens de aankomende RAZ vindt dus geen besluitvorming plaats over de overkoepelende elementen van het MFK, waaronder de financiële elementen.

Het kabinet kan zich vinden in het streven van het Cypriotisch voorzitterschap om een PGA te bereiken voor het NRPP, ECF en GE en neemt een positieve grondhouding aan. De laatste versies van de compromisteksten zijn grotendeels in lijn met de kabinetsinzet die op 22 mei jl. aan de Kamer is verzonden. Middels de PGA's wordt een belangrijk deel van de voorgestelde modernisering en nieuwe architectuur bestendigd, in lijn met de inzet van het kabinet. Het kabinet heeft ook nog aandachtspunten in de verordeningen, onder andere op verdere versterking van rechtsstaat, waarvoor het kabinet in de Raad steun probeert te vergaren. Op het moment van schrijven zijn de onderhandelingen over de verschillende verordeningen nog gaande. Zodra de finale teksten voor de RAZ-bespreking gereed zijn, zal het kabinet de balans opmaken en haar definitieve positie innemen. Alhoewel lidstaten hun formele positie nog moeten bepalen, acht het kabinet de kans aannemelijk dat er in de Raad voldoende steun is voor het bereiken van de PGA's. Via de beantwoording van het schriftelijk overleg RAZ zal uw Kamer over de laatste stand van zaken worden geïnformeerd.

Europees Semester

Op 16 juni zal in de Raad een eerste bespreking plaatsvinden van het zogenaamde lentepakket met de Commissievoorstellen voor landenspecifieke aanbevelingen dat de Commissie op 3 juni publiceert. Het kabinet hecht waarde aan het Europees Semester en de landenspecifieke aanbevelingen, omdat de Raad de lidstaten hiermee wijst op belangrijke mogelijkheden om hun financieel-economische beleid te versterken en zo ook het functioneren en stabiliteit van de Europese Monetaire Unie (EMU) te versterken. Een uitgebreide toelichting bij en kabinetsappreciatie van het lentepakket volgt met de nazending op de geannoteerde agenda van de Eurogroep en Ecofinraad van 11 en 12 juni.

One Europe, One Market

En marge van de informele ER op 23 en 24 april jl. ondertekenden de president van Cyprus namens de Raad, de voorzitter van de Europese Commissie en de voorzitter van het EP de *One Europe, One Market Roadmap*. De *Roadmap* bevat concrete deadlines en acties ter versterking van het Europees concurrentievermogen. Het document richt zich op vijf pijlers: (1) het vereenvoudigen van regels; (2) een meer geïntegreerde interne markt, onder meer door het aanpakken van de tien meest schadelijke belemmeringen; (3) het versterken van het Europese handelsbeleid; (4) het verlagen van energieprijzen en het stimuleren van decarbonisatie; (5) en het versnellen van de digitale en AI-transformatie. Het kabinet steunt de *Roadmap* en verwelkomt het gezamenlijke *commitment* van de Raad, Commissie en het EP waarmee het aanpakken van ongerechtvaardigde belemmeringen hoog op de agenda blijft. Het kabinet zal in dit kader blijvend aandacht vragen voor goede en transparante handhaving en voor het voorkomen van onnodige nieuwe belemmeringen op alle beleidsterreinen.

Wetgevingsprogramma

De Raad zal spreken over de uitvoering van het wetgevingsprogramma. Tijdens de ER van 18 en 19 december jl. is de gezamenlijke verklaring van de Raad, het EP en de Commissie¹ ondertekend door de voorzitters van de drie instellingen. Deze verklaring voor wetgevende prioriteiten 2026 concentreert zich op zes gebieden, waaronder Defensie en veiligheid, simplificatie en de bescherming van democratie en waarden. Daarnaast is er een lijst met prioritaire voorstellen bijgevoegd. In een tijd van geopolitieke instabiliteit, moet de EU slagvaardig, welvarend en veilig blijven. Nederland ziet daarbij prioriteiten zoals het versterken van de concurrentiekracht; een modern, betaalbaar en eerlijk MFK; investeringen in defensie en veiligheid; het verminderen van migratiedruk en stimulatie van terugkeer. Ook zal Nederland aandacht vragen voor de problematiek van ruimtelijke ordening en versimpeling van regelgeving.

Artikel 7-procedure Hongarije

De Raad zal opnieuw de artikel 7-procedure procedure bespreken die tegen Hongarije in 2018 is gestart. De artikel 7-procedure tegen Hongarije is gericht op de aanhoudende zorgen over onder meer de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, corruptie en belangenverstrengeling, ruimte voor het maatschappelijk middenveld, gelijke rechten voor minderheden, academische vrijheid en mediavrijheid, privacy en gegevensbescherming.

Tijdens de Raad van 26 mei jl. gaf Hongarije al een toelichting op de maatregelen waar de nieuwe Hongaarse regering aan werkt om de Europese waarden te beschermen en de rechtsstaat te herstellen. Naar verwachting zal Hongarije tijdens deze Raad de voortgang van deze en andere maatregelen toelichten en zullen de Commissie en de lidstaten daarop reageren.

Er bestaan serieuze zorgen over de rechtsstaat in Hongarije. Daarover is uw Kamer onder meer geïnformeerd in de kabinetsappreciatie van 29 augustus jl. over het horizontale deel van het rechtsstaatrapport 2025.² De uitslag van de Hongaarse verkiezingen is een hoopgevende ontwikkeling. Het markeert een nieuwe richting voor Hongarije binnen de EU. Op basis van de eerste stappen is het kabinet positief over de tot nu toe getoonde inzet. Het kabinet kijkt positief uit naar de samenwerking met de regering onder leiding van premier Magyar. Om de relatie tussen Hongarije en Nederland opnieuw vorm te geven zal de minister van Buitenlandse Zaken op 1 juni ook Boedapest bezoeken om met de nieuwe collega's en maatschappelijke organisaties gesprekken te voeren. Tegelijkertijd is het kabinet van mening dat eerst alle benodigde hervormingen doorgevoerd moeten worden voordat de artikel 7-procedure kan worden afgerond.

Conform de motie-Van Lanschot³ is het voor het kabinet van belang dat Hongarije de rechtsstaat duurzaam herstelt, zich opnieuw aansluit bij de Europese waarden en het Gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid. Dit betekent onder meer steun aan Oekraïne en sancties tegen Rusland en het doorvoeren van hervormingen om te voldoen aan de voorwaarden voor Europese financiering. In een gezamenlijke Benelux-interventie zal deze lijn dan ook worden uitgedragen en zal aandacht worden gevraagd voor de verschillende thema's waarover nog steeds zorgen bestaan.

EU-toetredingsproces Montenegro: onder voorbehoud sluiten van een hoofdstuk

De Commissie heeft voorgesteld om in de toetredingsonderhandelingen met Montenegro hoofdstuk 28 over consumenten- en gezondheidsbescherming onder voorbehoud te sluiten. Dit hoofdstuk omvat onder andere het EU-acquis over productveiligheid en consumentenbescherming, grensoverschrijdende gezondheidsdreigingen, en over lichaamsmateriaal, zoals toezicht op bloed en organen.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16737-2025-INIT/nl/pdf>

² Kamerstuk 21 501-02, nr. 3223

³ Motie van Lanschot c.s., Kamerstuk 21 501-02, nr. 3383

Het kabinet weegt de bredere (rechtsstaats-)situatie in Montenegro zodanig dat het een kritisch-constructieve grondhouding heeft ten aanzien van voorstellen van de Commissie voor het onder voorbehoud sluiten van individuele hoofdstukken. Het kabinet kan deze steunen, mits Montenegro blijvend investeert in versterking van de administratieve en personele capaciteit, en aan de beleidsinhoudelijke *closing benchmarks* voor individuele hoofdstukken is voldaan.⁴ De *benchmarks* voor hoofdstuk 28 zien op het omzetten van regels over consumentenrechten, overdraagbare ziekten en lichaamsmateriaal in wetgeving en het realiseren van voldoende capaciteit voor de uitvoering en handhaving van het acquis. Nederland heeft tijdens de behandeling van de *Draft Common Position* in Brussel opgeroepen tot deugdelijke implementatie van hervormingen en nauwe, blijvende monitoring door de Commissie van resterende stappen, in het bijzonder de uitvoering van het Montenegrijns actieplan gericht op administratieve en personele capaciteit voor consumentenbescherming en productveiligheid. Het kabinet steunt het onder voorbehoud sluiten van dit hoofdstuk, nu de Commissie dit bevestigt. Naar verwachting zal er in de Raad unanieme steun zijn voor deze stap. Afhankelijk van instemming van EU-lidstaten zal en marge van de RAZ van 16 juni een Intergouvernementele Conferentie worden georganiseerd om deze stap te markeren.

De Commissie heeft ook voorgesteld om hoofdstuk 2 over vrij verkeer van werknemers onder voorbehoud te sluiten. De behandeling van dit voorstel is nog gaande in de Raad. In het geval afronding van de behandeling ook hier in zicht komt voorafgaand aan de RAZ, zal dit worden gecommuniceerd aan uw Kamer.

⁴ Kamerstuk 23 987, nr. 398